

5. Китаєва А.П., Слюсаренко І.С. Особливості росту ягнят різного походження в період раннього онтогенезу// Матеріали VII-ої міжнародної науково-практичної конференції «Зоотехнічна наука: історія, проблеми та перспективи» Подільський державний аграрно-технічний університет, 25-26 травня 2017. – С.6-10.

УДК. 636.4.082

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Р.Л. Сусол, доктор с.-г. наук, професор

І.Є. Ткаченко, асистент

Одеський державний аграрний університет

Перспективи розвитку виробництва органічної продукції в умовах півдня України в плані рослинництва є доволі широкими, а от щодо виробництва органічної продукції тваринництва спостерігаються певні складнощі, що пов'язані із загальними процесами, що спостерігаються у тваринництві (економічна ситуація держави, дефіцит кормів, скорочення поголів'я, висока собівартість виробництва, сертифікація тощо)/

Ключові слова: сучасний стан, перспективи розвитку, органічна продукція.

Постановка проблеми. Аграрне виробництво завжди поєднує свою виробничу базу з оточуючою її екосистемою, що відбувається на основі природних засобів середовища: ґрунту, води, повітря та ландшафту. Фермери, що спеціалізуються як на землеробстві так і на тваринництві, повинні оберігати навколишнє середовище, а рівень навантаження сільськогосподарського виробництва на його екостан не повинен перевищувати максимально допустимих рівнів. В цілому методи господарювання, що застосовуються чинять безпосередній вплив не лише на забруднення ґрунту, води і повітря, а й на довкілля. Жителі сіл і міст в результаті нераціонального використання природних запасів, як правило, сприяють деградації природи, не думаючи, що залишиться наступним поколінням. Доволі часто це відбувається на фоні дефіциту знань в цій галузі та застосування традиційних (інтенсивних) методів господарювання (надмірне використання органічних і мінеральних добрив, пестицидів, генетично модифікованих рослин тощо), які виявляють негативну дію на природні надра. Питання екологічної безпеки і якості продуктів харчування знайшли своє відображення в Основному Законі України (Статті 16 та 50 Конституції України) [1].

На сьогодні доволі широко пропагується програма урівноваженого розвитку сільського господарства і сільських місцевостей, що знаходить відображення в політиці ЄС, який підтримує сільськогосподарські технології, що спрямовані на збереження довкілля. Якісні продукти харчування на світовому ринку були, є та будуть найближчим часом у дефіциті. У країнах з розвинутим тваринництвом, вимоги органічного ринку і стандарту EUROPE сприяють якісному розвитку систем розведення, годівлі та утримання тварин. [2].

Висновки. В Україні на сьогодні виробляються такі органічні продукти рослинництва як зерно, крупи, фрукти, овочі борошно, макарони, олія, соки, трав'яні чаї, шоколад, спеції, консервовані продукти (ягідні пасти, джеми, сиропи), напівфабрикати, снеки; органічні продукти тваринництва – молочні продукти, м'ясо, яйця, мед.

Органічний ринок України спрямований переважно на експорт, а розвиток внутрішнього ринку органічних продуктів гальмує низька купівельна спроможність та необізнаність населення. Розподіл експорту органічної продукції з України за частинами світу має наступну структуру – Європа (85%), Північна Америка (12%), Азія (3%), Африка (<1%).

Перспективи розвитку виробництва органічної продукції в умовах півдня України в плані рослинництва є доволі широкими, а от щодо виробництва органічної продукції тваринництва спостерігаються певні складнощі, що пов'язані із загальними процесами, що

спостерігаються у тваринництві (економічна ситуація держави, дефіцит кормів, скорочення поголів'я, висока собівартість виробництва, сертифікація тощо).

Список використаної літератури

1. Технологія органічного виробництва свинини: монографія / М. І. Башенко, В. М. Волошук, М. С. Небелиця. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2017. 399 с.
2. <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2020/12/18/669317/>

УДК: 575.075.8

ДНК – ТЕХНОЛОГІЇ В ТВАРИННИЦТВІ

Є.В. Сутайкіна, студентка 2 курсу
Одеський державний аграрний університет

Відкриття в області ДНК- технологій дозволили по новому підійти до селекції тварин. Одним з основних напрямків роботи є пошук та використання ДНК-маркерів, які дозволяють маркувати окремі господарськи корисні ознаки, виявляти точкові мутації і, на підставі цього, прогнозувати їх прояв та вести направлену селекцію за допомогою маркерів.

Ключові слова: генетика, ДНК-маркери, селекція, тварини, мутації, ген, гормон росту.

Метою наших досліджень було проаналізувати сучасні методи використання генетичних маркерів у селекції тварин.

Аналіз літературних досліджень. Сучасний етап розвитку ДНК-технологій (молекулярна генетика) – це зміна спадкового матеріалу на різних рівнях: геномному, генному, хромосомному та ін.

В тваринництві існує декілька напрямків ДНК-технологій:

- діагностика генетичних захворювань
- використання генетичних маркерів у селекції
- виявлення інфікованих тварин різними патогенами.

Маркери – нуклеотидні послідовності ДНК, що мають поліморфну систему і знаходяться зчеплено з генами господарсько – корисних ознак. Ідентифікація маркерів завдячує картуванню генів QTL (локуси кількісних ознак). Селекція, що базується на наявності чи відсутності у тварин генетичних маркерів, зчеплених з бажаними чи небажаними ознаками, **називається маркер-залежною селекцією** [1].

Використання в селекційній роботі методів аналізу на рівні генів (локусів) асоційованих із господарсько корисними ознаками (QTL) або зчеплених з ними генів має ряд переваг перед традиційними методами селекції, оскільки базується безпосередньо на аналізі генотипу, не залежить від мінливості господарсько корисних ознак, обумовлених зовнішнім середовищем, і дає можливість проводити тестування незалежно від віку та статі тварин. Селекція за генотипом сприяє ідентифікації і швидкому введенню у нові популяції тварин бажаних алельних варіантів генів з метою підвищення продуктивності та стійкості до захворювань. Оцінка тварин зчепленими з QTL молекулярно-генетичними маркерами особливо важлива для таких ознак, які фенотипові проявляються відносно пізно або тільки у тварин однієї статі, також для тих ознак, на прояв яких значно впливають фактори зовнішнього середовища [2].

До основних генів, які впливають на формування молочної продуктивності у ВРХ відносять гени капа-казеїн, бета-лактоглобулін, гормон росту [2].

Ген гормону росту (GH) – є одним з маркерних генів продуктивності ВРХ. Гормон росту у великої рогатої худоби – поліпептид, що складається з 191 амінокислот і кодується геном, локалізованим на 19 хромосомі. Цей гормон грає ключову роль в стимуляції синтезу білків, поділу клітин і росту організму, а також проявляє і лактогенну активність. Для алелей гена гормону росту існує зв'язок між вмістом білка і жиру в молоці. Найбільш вивчена мутація, що відбувається в 5-му екзоні, пов'язана із збільшенням росту і живої маси тварини.